

БЕКІТІЛДІ

«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы
Қостанай өңірлік университеті»
КЕАҚ Директорлар кеңесінің
шешімімен

04.02. 2025ж., № 1хаттама

**«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ
сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

Мазмұны

1. Қолдану саласы	3
2. Терминдер, анықтамалар және қысқартулар	3
3. Жауапкершілік және өкілеттік	5
4. Жалпы ережелер	6
5. Стандарттың принциптері	6
6. Жауапкершілік және корпоративтік басқару	7
7. Академиялық парасаттылық (адалдық)	8
8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс	9
9. Жатақханалардағы орындарды бөлу	14
10. Қаржы қаражатын тиісінше бөлу	15
11. Гранттарды бөлудің ашықтығы	16
12. Жұмысқа қабылдау	17
13. Қорытынды ережелер	19

1. Қолдану саласы

1 Осы "Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Университет) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі – Стандарт) функцияларды жүзеге асыру және азаматтардың, университеттің және оның қызметкерлерінің құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде университет қызметінде қолданылады.

2 Стандарттың ережелері мен талаптарын сақтау Университеттің құрылымдық бөлімшелері, лауазымды тұлғалары, барлық қызметкерлері мен білім алушылары үшін міндетті болып табылады.

3 Стандартта көзделген Университеттегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, анықтау және жолын кесу шаралары мен тәсілдері толық болып табылмайды.

4 Стандарт талаптарын орындамау ҚР заңнамасында белгіленген шекте білім алушы қызметкерді тәртіптік жауапкершілікке тарту үшін негіз бола алады және жекелеген жағдайларда азаматтық-құқықтық және қылмыстық қудалау шараларына әкеп соғуы мүмкін.

5 Университет қызметкерлері мен білім алушыларының стандартты сақтауын бақылауды Университеттің комплаенс-офицері, факультет декандары және құрылымдық бөлімшелердің басшылары жүзеге асырады.

2. Терминдер, анықтамалар және қысқартулар

1 Осы құжатта ISO 9000:2015 "Сапа менеджменті жүйесі. Негізгі ережелер мен сөздік" және ISO 37001:2016 "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі нұсқаулық" халықаралық стандарттарына сәйкес терминдер мен анықтаулар берілген.

2 Осы құжатқа қатысты қысқартулар мен анықтаулар:

ӘБП - әкімшілік-басқару персоналы;

ҚР - құжатталған рәсім;

Қайталау - әр түрлі бағалау мен талаптар шеңберінде бір жұмысты, оның ішінде ПОҚ-ның алдын ала рұқсатынсыз басқа курста бұрын бағаланған кез келген жұмысты, Егер білім алушы оның авторы болып табылса да, өз жұмысы ретінде, ішінара немесе толық ұсынуға тырысуды ұсыну;

Құпия ақпарат - үшінші тұлғаларға белгісіз болғандықтан нақты немесе ықтимал коммерциялық құндылығы бар кез келген ақпарат, оның ішінде қызметтік ақпарат, оған заңды негізде қол жеткізу шектелген және ақпарат иесі оның құпиялылығын қорғау шараларын қабылдайды. Құпия ақпарат болып табылатын мәліметтер қолданыстағы заңнамамен, университеттің ішкі құжаттарымен анықталады;

Мүдделер қақтығысы - университет қызметкерінің немесе лауазымды тұлғасының жеке қызығушылығы оның лауазымдық міндеттерін бейтарап орындауына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай;

Комплаенс-тәуекелдер - Қазақстан Республикасы заңнамасының немесе университеттің ішкі құжаттарының талаптарын сақтамау тәуекелі;

Корпоративтік мәдениет - бұл университетке тән құндылықтар, қағидаттар, мінез-құлық нормалары және қарым-қатынастар;

Сыбайлас жемқорлық - жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы яки сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды беру арқылы осы адамдардың пара алуы, жеке өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы;

Парақорлық - кез келген құнның (қаржылық немесе қаржылық емес болуы мүмкін) ақталмайтын артықшылығын тікелей немесе жанама түрде және осы тұлғаның міндеттерін орындауға қатысты іс-әрекетте әрекет ететін немесе іс-әрекеттен бас тартатын тұлға үшін ынталандыру немесе сыйақы ретінде қолданылатын құқықты бұза отырып, орнына (орындарына) қарамастан ұсына, уәде бере, бере, қабылдай немесе сұрата отырып пар алу;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі - кез келген нысанда (қаржылық та, қаржылық емес те), тікелей немесе орналасқан жеріне қарамастан делдалдар арқылы, өзі жауапты болатын қызмет шеңберінде іс-әрекет жасайтын немесе іс-әрекеттен тартынушы адам үшін ынталандыру немесе сыйақы ретінде қолданыстағы заңнаманы бұза отырып, құқыққа сыйымсыз артықшылықты ұсынудан, уәде беруден, беруден, қабылдаудан немесе сұраудан болатын салдардың туындау ықтималдығы мен ауырлығының құрамдастырылуы;

Сыбайлас жемқорлық оқиғасы - сыбайлас жемқорлық немесе парақорлықтың бірлі-жарым фактісі;

Сыбайлас жемқорлық қауіптілігі - сыбайлас жемқорлық оқиғасына ықтимал әкеп соғуы мүмкін мән-жайлар немесе іс-қимылдар;

Сыбайлас жемқорлық инциденті - сыбайлас жемқорлық жағдайға ықтимал әкеп соғуы мүмкін мән-жайларға байланысты немесе адам қызметінің процесінде туындайтын оқиға;

Жеке пайда - қызметкердің өзі үшін де, оның отбасы мүшелері, жақын туыстары және/немесе қызметкердің жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдар үшін, сондай-ақ қызметкер өзара байланысты болуы мүмкін заңды тұлғалар (*фирмалар*) үшін ақша, өзге де мүлік, оның ішінде мүліктік құқықтар, мүліктік сипаттағы көрсетілетін қызметтер түрінде кіріс алу мүмкіндігі немесе қандай да бір пайда (*артықшылық*) алу мүмкіндігі;

ПББ – персоналды басқару бөлімі;

Плагиат - басқаның еңбегінің қорғалатын нәтижелерін, академиялық, ғылыми, зерттеу, публицистикалық және талдау қызметінің нәтижелерін қасақана немесе абайсызда, толық немесе ішінара заңсыз пайдалану, иемдену

немесе билік ету, ол басқа адамдарға өзі туралы нақты автор ретінде жалған ақпарат берумен қатар жүреді;

Сыйлық - затты не сыйға тартушыға немесе үшінші тұлғаға мүліктік құқықты (талапты) өтеусіз беру не сыйға тартушының немесе үшінші тұлғалардың алдындағы мүліктік міндеттен босату;

ПОҚ - профессорлық-оқытушылық құрам;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі;

Жұмыскер, қызметкер – университетпен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын адам;

СМЖ - сапа менеджменті жүйесі;

СМПК - сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесі;

Сөз байласу - басқа білім алушы үшін тексеруге және бағалауға жататын кез келген академиялық жұмысты орындау туралы білім беру процесі субъектілері арасындағы өзара уағдаластық;

Жасырып қалу – академиялық өнімде жалған мәліметтерді жосықсыз ұсыну туралы ақпаратты жасырып қалу және мәлім етпеу; зерттеулер мен сынақтардың деректері мен нәтижелерін ауыстыру; зерттеу барысында алынған жалған ақпаратты ұсыну;

Көшіру - оқушының немесе қызметкердің басқа біреудің зияткерлік өнімін көшіруді білдіретін жосықсыз әрекеті;

СТ - стандарт;

ОКП - оқу-көмекші персонал;

Бұрмалау - академиялық жазбаларды немесе басқа құжаттарды; деректерді (ғылыми эксперимент кезіндегі бақылауларды, жазбаларды, сұрау нәтижелерін қолдан жасау); академиялық жұмыстағы қолтаңбаларды; академиялық жұмысты әдейі қолдан жасау немесе бүлдіруді қолдан жасау;

3. Жауапкершілік және өкілеттік

1 Осы Стандартты университет Басқарма Төрағасы–Ректоры бекітеді.

2 Осы Стандарттың мазмұнына комплаенс-офицер жауапты болып табылады.

3 Осы құжаттың құрылымы мен ресімделуін СМЖ анықтайды.

4. Жалпы ережелер

1 Осы Стандарт "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына сәйкес әзірленді және университет қызметінің барлық салаларында тыйым салу, шектеу және рұқсат беру жүйесін білдіреді.

2 Стандарттың мақсаты университетте ашықтық пен ашықтықты қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу, құқықтық сауаттылықты арттыру және университет қызметінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыру болып табылады.

3 Стандарттың міндеттері:

- функционалды міндеттерді жүзеге асыру кезінде Университеттің әкімшілігінің, профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқы мен жауапкершілігін қалыптастыру;
- сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу;
- университет қызметкерлері мен білім алушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамыту;
- университет қызметінің тиімділігін арттыру.

5. Стандарттың принциптері

1. Ақпараттық ашықтық қағидаты

Университетте қолданыстағы заңнаманың, ҚР нормативтік актілерінің және университеттің ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес оқу орны, оқытушылар мен қызметкерлер туралы ақпараттың қолжетімділігі қамтамасыз етілген:

1) ресми интернет-сайтта;

2) Университет қызметі туралы БАҚ-тағы жарияланымдар;

Мүдделі тараптардың ақпаратқа құқықтарын жүзеге асыруда және жедел және қолжетімді ақпаратты ұсынуда Университет хабарлаудың тиісті әдістерін қолданады:

1) ақпараттық агенттіктер мен бұқаралық ақпарат құралдарының көмегімен ақпаратты жария ету;

2) ақпаратты университеттің ресми интернет-ресурсында жариялау арқылы жеткізу;

3) баспасөз конференциялары, көпшілік алдында сөз сөйлеу және мүдделі тұлғалармен жеке кездесулер кезінде ақпарат беру;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әдістермен жүзеге асырылады.

2. Қолжетімділік және түсініктілік қағидаты

Университет қызметінің мақсаттары, міндеттері, жоспарлары мен нәтижелері қарапайым және түсінікті түрде ұсынылады.

Түсіндірме дайындау кезінде іс жүзінде маңызды ережелерді (бастамаларды, құжаттарды) барынша бөліп көрсету және түсіндіру үшін инфографика, таныстыру материалдары, бейне және аудиожазбалар, анимациялық материалдар, зияткерлік карталар және т.б. пайдаланылады.

"Қолжетімділік пен түсініктілік" тетігін іске асырудан тиімділікке қол жеткізу үшін мынадай коммуникация арналары қолданылады:

- 1) жаппай мекенжайсыз коммуникациялар: университеттің ресми интернет-сайты, теледидар, баспасөз, сыртқы жарнама, әлеуметтік желілер;
- 2) жекелеген референттік топтарға әсер етуді болжайтын адрестік коммуникациялар.

3. Азаматтық қоғамды іске тарту қағидаты

Университетте қоғамда азаматтық белсенділікті (*студенттік белсенділікті*) түрлі нысандар арқылы, оның ішінде волонтерлік және қайырымдылық сияқты нысандар арқылы дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасалған.

Жастар саясаты мәселелері басқармасы қоғамдық өмірдің барлық салаларына әсер ететін көптеген білім алушілік бастамаларды дамытуды ынталандыру бойынша ауқымды және жүйелі жұмыс ұйымдастырады.

4. Есеп беру қағидаты

Азаматтық қоғам ұйымдары өз күш-жігерін қоғамдық проблемаларды шешуге, әлеуметтік шиеленсті шешуге, мақсатты топтармен байланысқа жұмсайды.

Қоғамдастық алдында азаматтық қоғам институттарының (студенттік және жастар ұйымдарының) ролін күшейту және олардың шешімдерін қабылдауға, қоғам өміріндегі өзекті мәселелерді басқаруға ықпал ету міндеті тұруы тиіс.

Бұл үшін мынадай шараларды әзірлеу және іске асыру қажет:

- 1) қоғамды басқару бойынша шешім қабылдау процесінде ашықтықты арттыру үшін басқарудың алқалық органдары (ғылыми кеңес және т.б.) құрамына студенттік қоғамдастықтың қатысуын қамтамасыз ету;
- 2) студенттік қоғамдастықтың түрлі институттары арқылы, оның ішінде студенттік өзін-өзі басқару институты арқылы азаматтық бақылау тетіктерін күшейту;
- 3) ұжым/қоғам алдында қоғам қызметі туралы бірінші басшының есебін жыл сайын тыңдау.

6. Жауапкершілік және корпоративтік басқару

1. Осы Стандартта корпоративтік басқару ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ету, оның беделін нығайту және барлық үдерістерді басқарудың ашық жүйесін құру мақсатында университет қызметінің тиімділігін арттыру құралы ретінде қарастырылады.

Университеттегі корпоративтік басқару әділдікке, адалдыққа, жауапкершілікке, ашықтыққа, кәсібилікке және құзыреттілікке құрылады.

Корпоративтік басқару құрылымы университет қызметіне мүдделі барлық тұлғалардың құқықтары мен мүдделерін құрметтеуге негізделеді және университеттің табысты қызметіне, оның ішінде оның құндылығының өсуіне, қаржылық тұрақтылықты қолдауға және білім алушылар мен қызметкерлер үшін парасаттылық пен сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем төзбеушілікті дамыту бойынша нақты азаматтық ұстанымды дарытуға ықпал етеді.

2. Университетте корпоративтік мәдениетті дамыту, ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ету, беделді нығайту және ашық басқару жүйесін құру мақсатында барлық үдерістер ішкі нормативтік-құқықтық актілерді әзірледі және бекітті: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт, Ғылыми-зерттеу жұмыстарына қаражатты жоспарлау және жұмсау жөніндегі ереже, Ішкі тәртіп қағидалары, Студенттер үйінің ішкі тәртіп қағидалары, Қызметкерлердің әдеп қағидалары, Білім алушылардың әдеп қағидалары.

3. Алқалы органдардың қызметі осы орган қарайтын мәселелер тізбесін нақты ажырата отырып, Жарғымен регламенттелген.

4. Стандартты сақтауға дайындығын көрсету:

- қызмет пен үдерістердің ашықтығын реттейтін университетте әзірленген құжаттар стандарттың сақталуына дайын екендігін көрсетуі тиіс;

- Университет ұйымның барлық нормативтік және өзге де құжаттарында, өзінің бұқаралық ақпарат құралдарында, интернет-ресурстарында, күнделікті қызметінде стандарт нормаларын сақтау бойынша өзінің адалдығын айқын және бір мағыналы атап көрсетеді.

7. Академиялық парасаттылық (адалдық)

1. Парасаттылық – бұл білім беру процесіне және білім беру мекемелеріне қатысушылардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдері мен көріністерін болдырмайтын, кәсіптік ортаны қалыптастыратын және нығайтатын, оларға осындай мінез-құлықты ұстануға мүмкіндік беретін құндылықтар мен қағида-тарға сәйкес іс-әрекет жасауға тұрақты міндеттемесі.

2. Университетте академиялық парасаттылықты (адалдықты) ілгерілетудің негізгі критерийлері болып табылады:

1) білім беру және зерттеу процесінің негізгі құндылығы болып табылатын Академиялық адалдық;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, қызметкерлер мен ПОҚ Ар-намыс Кодексінің ережелерін сақтау;

3) білім алушылардың жазбаша жұмыстарының барлық түрлерін плагиатқа тексеру. Плагиат мәніне тексеру жүргізу қағидалары мен тәртібі "университет - білім алушы" өзара іс-қимыл жүйесіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмауға, білім алушылардың сұраныстарын шешудің тиімділігі мен жеделдігін арттыруға, қызметтерді алу уақытын едәуір азайтуға мүмкіндік беретін "Плагиатқа қарсы" рәсімімен айқындалған;

4) білім алушылардың академиялық адалдық кодексіне сәйкес Академиялық адалдық қағидаттары мен стандарттарын бұзғаны үшін білім алушының жауапкершілігі;

5) оқыту нәтижелерін әділ және объективті бағалау жүйесі шеңберінде білім алушыларға жоғары талаптар қою;

6) оқытушылар мен оқытушылардың академиялық адалдық қағидаттары мен стандарттарын, қызметкерлер мен ПОҚ Ар-намыс Кодексіне сәйкес өзара құрмет пен әділдікті егетін ментор ретінде жоғары жауапкершілігін қамтамасыз ету;

7) академиялық адалдықты ілгерілету және қорғау университеттегі барлық білім алушылар мен қызметкерлердің өзара күш-жігерінің нәтижесі екенін мойындау;

8) университеттің әрбір білім алушысы мен қызметкерінің Академиялық адалдық қағидаттарын сақтау бойынша жүктелген міндеттемелерін адал орындауы.

3. Осы стандарт бойынша мынадай теріс қылықтар Академиялық адалдық (адалдық) деп танылады: плагиат, көшіру, қайталау, бұрмалау, жасыру және сөз байласу, сондай-ақ басқа да сыбайлас жемқорлық көріністері.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс

1. Парасаттылықты ілгерілету мынадай қағидаттарға негізделеді:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты мен менеджмент жүйесін әзірлеу, енгізу, қолдау, талдау және жақсарту жөніндегі тұрақты жұмыс;

2) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалауды жүйелі негізде жүргізу-бір жарым жылда бір рет;

3) ішкі қызметтің оған тиісті жауапкершілік пен қажетті өкілеттіктер бере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы нормаларды сақтауы – Комплаенс-қызметі;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің талаптарына сәйкестікті қамтамасыз ету үшін қажетті процестерді жоспарлау, енгізу, талдау және басқару;

5) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару үшін қаржылық және қаржылық емес бақылау тетіктерін енгізу болып табылады;

6) сыйлықтарды ұсынуды, беруді немесе қабылдауды, шығыстарды төлеуді, қайырмалдықтар төлеуді және басқа да пайда алуды болдырмау мақсатында рәсімдерді енгізу;

7) парақорлық немесе кез келген сыбайлас жемқорлық бұзушылық жағдайлары, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесіндегі әлсіздіктер туралы университеттің комплаенс-офицеріне (тікелей не тиісті үшінші тарап арқылы) адал ниетпен немесе негізделген болжаммен қызметкерлерді көтермелейтін және оларға мүмкіндік беретін рәсімдерді енгізу;

8) анықталған немесе негізді түрде болжанған немесе олар туралы ақпарат келіп түскен сыбайлас жемқорлықтың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің талаптарын бұзудың кез келген жағдайына қатысты тергеп-тексеру және шаралар қабылдау жөніндегі рәсімдерді енгізу;

9) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің нәтижелерін бағалау-сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу;

10) салауатты әлеуметтік ортаны қалыптастыру және Университетте сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік үшін білім алушыларды Университетті басқару процесіне тарту.

2. Университетте жүзеге асырылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенске жауап беретін және Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру жөніндегі жұмысты үйлестіруге арналған комплаенс-офицер лауазымы енгізілді; комплаенс-офицердің негізгі функциялары ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелерін, қағидаларды, Жарғыны, Стандартты және университеттің басқа да ішкі нормативтік құжаттарын сақтамау мәліметтерін жинау, осы бұзушылықтар бойынша дауларды қарауға бастамашылық ету, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және университеттің ішкі нормативтік құжаттарының ережелері бойынша қызметкерлерге, лауазымды тұлғаларға кеңес беру;

2) Әдеп жөніндегі кеңес-университет қызметкерлері мен білім алушыларының тәртіптік істерін қарауға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қамтамасыз етуге, білім беру саласындағы құқық бұзушылықтардың алдын алуға және алдын алуға, қызметкерлердің әдеп қағидаларын, Академиялық адалдық қағидаларын сақтауға, университеттің ішкі тәртіп ережелерін, Жарғысы мен академиялық саясатын бұзушылықтардың алдын алуға арналған тұрақты алқалы орган.

Әдеп жөніндегі кеңес қызметінің мақсаттары мен міндеттері

- университет қызметінде "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы", "білім туралы" ҚР Заңдарының іске асырылуын қамтамасыз ету, құқық бұзушылықтардың алдын алу және алдын алу;

- еңбек заңнамасы, парасаттылық, педагогикалық этика және академиялық адалдық нормаларын бұзу фактілерін, оның ішінде университеттің беделін түсіретін іс-қимылдарды қарау;

- құқық бұзушылық, ішкі тәртіп ережелерін, университет Жарғысын бұзу фактілері бойынша қызметкерлер мен білім алушылардың өтініштерімен жұмыс;

- тікелей басшылар немесе бөлімше басшылары деңгейінде қатысушылар арасында шешімін таппаған этикалық нормалар, еңбек қатынастары саласында туындайтын жанжалдарды шешу;

- университеттің әкімшілігімен және қоғамдық ұйымдарымен құқық бұзушылықтарға қарсы күресте және ұжымда кез келген құқық бұзушылықтарға нөлдік төзімділікті қалыптастыруда өзара іс қимыл жасау;

- тәртіпті нығайту, құқық бұзушылықтардың алдын алу және алдын алу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қамтамасыз ету бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар әзірлеу;

- университетте құқық бұзушылық фактілерін анықтауға жәрдемдесу және анықталған бұзушылық фактілері бойынша тәртіптік ықпал ету шараларын бастау.

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша студенттік дөңгелек үстелдер, конференциялар, семинарлар және т. б. өткізіледі;

4) Басқарма Төрағасы – университет ректорының ұжым мен жұртшылық алдындағы жыл сайынғы есептерін тыңдау;

5) студенттер мен оқытушылардың басым көпшілігінің қатысуымен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырып бойынша әртүрлі ақпараттық-түсіндіру іс-шаралары (форумдар, семинарлар, тренингтер, акциялар, флэш-мобтар, сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыпқа кітап көрмелері мен конкурстар және т. б.) өткізіледі.;

6) университеттің қаржылық және бюджеттік рәсімдерінің ашықтығы мен қолжетімділігі университеттің ресми сайтында даму жоспары (стратегиялық мақсаттар), қызметтің басым бағыттары, қаржылық есептілік туралы ақпаратты жариялау арқылы қамтамасыз етіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі жұмысының негізгі мақсаты Қоғамның, оның қызметкерлерінің және білім алушылардың Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын, корпоративтік әдеп кодексін, ішкі тәртіп қағидаларын сақтауын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізу;

7) Кадр саясаты – университеттің стратегиялық саясатының құрамдас бөлігі, оның ішінде адам ресурстарын университеттің мақсаттары мен миссиясына сәйкес келтіруге мүмкіндік беретін нормалар мен ережелер жүйесі.

8) "Таза сессия" акциясы аясында жылына 2 рет білім алушылардың мінез-құлқының моделін, олардың сыбайлас жемқорлық мәмілелеріне түсу/кірмеу уәждемесін анықтау мақсатында "Платонус"автоматтандырылған ақпараттық жүйесі арқылы онлайн-сауалнама жүргізіледі.

3. Университеттің, оқытушының, қызметкердің және білім алушының құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезіндегі тыйым салулар, шектеулер және рұқсат етулер:

1) оқытушы, қызметкер парасаттылық пен интеллигенцияның, мораль мен имандылықтың үлгісі, сыбайлас жемқорлықтың, тәртіпсіздік пен жауапсыздықтың кез келген көріністерінің принципті қарсыласы болуға тиіс;

2) оқытушы, қызметкер өз қызметінің басты бағыттарының бірі білім алушылармен тәрбие жұмысын, олардың білімі мен мәдениетіне қамқорлық жасауды, өз Отанының нағыз патриоттарын тәрбиелеуді айқындауы тиіс;

3) оқытушы, қызметкер сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне қарсы іс-қимыл жасауға және оның профилактикасы бойынша шаралар қабылдауға міндетті;

4) оқытушы, қызметкер өзінің кәсіптік міндеттерін орындауда жеке үлгісімен білім алушыға сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуді көрсетеді, қазақстандық қоғам мен мемлекеттің жалпыға бірдей танылған адамгершілік қағидаттары мен нормаларына негізделген моральдық құндылықтар, міндеттемелер мен адал мінез-құлық талаптары жүйесін насихаттайды;

5) оқытушы, қызметкер кәсіби қызметінде және өзінің әріптестері мен білім алушыларын бағалауда адал және бейтарап болуға, лауазымдық міндеттерін атқару кезінде олардың ықпалынан тәуелсіз болуға, басқалар тарапынан қызметтік әдеп нормаларын бұзу фактілерінің жолын кесуге, өз тарапынан осындай бұзушылықтарға жол бермеуге тиіс;

6) оқытушы, қызметкер өзінің қызметтік өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде өз міндеттерін орындауға байланысты ешқандай материалдық игіліктерді, көрсетілетін қызметтерді және өзге де артықшылықтарды қабылдамауға міндетті;

7) оқытушы, қызметкер мүдделер қақтығысына жол бермеуге, олар туындаған жағдайда заңнамаға сәйкес оларды жою бойынша шаралар қабылдауға міндетті;

8) оқытушы, қызметкер өзіне немесе үшінші тұлғаларға пайда табу мақсатында білім беру және басқа да қызметтерді жүзеге асыру кезінде өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға міндетті;

9) оқытушы, қызметкер университеттің іскерлік беделін бағалай білуге, университеттің құқықтары мен заңды мүдделеріне қайшы келетін немесе нұқсан келтіретін қызметке қатысудан аулақ болуға, оның абыройы мен беделін түсіретін кез келген әрекеттің жолын кесуге міндетті;

10) оқытушы, қызметкер Университет қызметкерлерінің дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеуге міндетті;

11) оқытушы, қызметкер ҚР Конституциясының, ҚР Еңбек кодексінің, "Білім туралы", "Ғылым және технологиялық саясат туралы" ҚР Заңдарының, ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы және өзге де заңнамаларының талаптарын мүлтіксіз сақтауға міндетті;

12) оқытушы, қызметкер Қазақстан Республикасының заңдарында тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге міндетті;

13) оқытушы, қызметкер мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында, ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға міндетті;

14) оқытушы, қызметкер өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде іскерлік әдепті және ресми мінез-құлық қағидаларын сақтауға, Жарғының, Стандарттың, ішкі тәртіп қағидаларының, ПОҚ пен қызметкерлердің академиялық адалдық саясаты және университеттің басқа да ішкі нормативтік құжаттарының ережелерін мүлтіксіз орындауға міндетті.

4. Университет білім алушыларының міндеттері:

1) ҚР лайықты азаматы, таңдаған мамандығының кәсіби маманы болуға ұмтылу, жеке тұлғаның ең жақсы қасиеттерін дамыту;

2) оқытушыны адам және жеке тұлға ретінде құрметтеуге, бұл ретте оқытушының өз міндеттерін адал орындауына кедергі келтіретін қандай да бір жеке, мүліктік, қаржылық және өзге де мүдделердің ықпалына байланысты кез келген әрекеттерді болдырмауға міндетті;

3) оқу процесінде адалдықты, немқұрайдылықты және жосықсыз болуға жол берілмейді деп есептей отырып, оқуға және білімді бақылаудың барлық нысандарына адал ниетпен қарауға;

4) әдептілік, мәдениет және мораль үлгісі болуға, сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеуге және, ең алдымен, өзінің сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына жол бермеуге міндетті;

5) Қазақстан Республикасының заңдарында тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге міндетті;

6) ішкі тәртіп ережелерін, университет Жарғысын және басқа да жалпы қабылданған этика, мораль, мораль нормаларын сақтауға.

5. Университет қызметкерлерінің өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдер қабылдаудағы міндеттері:

1) комплаенс-офицерге не тікелей басшысына белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы, қызметтік міндеттерін орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке мүдделіліктің туындауы туралы, Сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы баяндауға;

2) қызметтік міндеттерін орындау кезінде жеке және пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмауға тиіс;

3) өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың бейтарап қызметтік шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін заңсыз өтініштермен әріптестері мен басшыларына жүгінуден аулақ болуға міндетті;

4) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және ынталандырмауға тиіс;

5) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға қызметтік өкілеттіктерді пайдалана отырып, мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеуге және қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

6) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға тиіс;

7) егер лауазым жақын туыстық (ата-анасы, жұбайы, аға-інілері, апа-сіңлілері, балалары) қатынастарда тұрған адамдарға тікелей бағыныстылыққа немесе олардың бақылауына байланысты болса, оны тағайындаудан бас тартуға құқылы;

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

9) әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды талап ету және қолдау;

10) тікелей басшыға орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы жазбаша нысанда дереу хабарлауға міндетті;

11) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына тартылған болса, жоғары тұрған басшыға жүгіну қажет;

12) мүдделер қақтығысының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың және олардың салдарының ықтимал туындауының себептері мен жағдайларын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау;

13) үшінші тұлғалардың мүдделерін ұсыну немесе қолдау көрсетуден, сондай-ақ олардың атынан іс-әрекеттер жасаудан аулақ болу;

14) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде әріптестер мен білім алушытердің қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбауға;

15) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрlemeуге;

16) қарамағындағы және басқа да лауазымды тұлғалардың тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеу және жолын кесу;

17) әріптестердің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша түбегейлі шараларды уақтылы қабылдау;

18) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша түбегейлі шаралар қабылдау;

19) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою, оның ішінде қарамағындағылармен;

20) қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін қарамағындағы және білім алушыларды тартуға жол бермеу.

9. Студенттер үйлеріндегі (жатақханалардағы) орындарды бөлу

1. Қоғам тұрғын үй қоры оның ресми интернет-ресурсында жарияланады. Қоғам осы қызметті келесі тәртіпке сәйкес автоматтандыруды қамтамасыз етеді:

- 1) білім алушы ААЖ Платонус (бұан әрі - жүйе) жүйесі арқылы онлайн өтнім береді. Қабылдау комиссиясында құжаттарды рәсімдеу кезінде бірінші курсқа түсушілердің деректері жүйеге енгізіледі және мұқтаждар электрондық кезекке қойылады;
- 2) Студенттер үлерінен (жатақханадан) орын алуға жолдама жеке кабинетке келеді.
- 3) Жүйе кезекке тұруды қалаушыларды орындарды ұсыну критерилеріне сәйкес тұрғызады.

2. Бірінші болып мүгедек балалар, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар, мүгедек ата-аналары бар балалар, Ұлттық бірінғай тестілеуде 120-дан астам балл жинаған студенттер, «Алтын белгі» және «Үздік аттестат» белгілерінің иегерлері, 4 немесе одан да көп кәметке толмаған немесе оқитын көп балалы отбасылардың балалары, бір ата-анасы бар отбасылардың балалары орналастырылады.

Жүйе студенттерге қызмет көрсетуге жауапты құрылымның мамандары жатақханада орын бөгеннен кейін деректерді толтыру кезінде қателердің бар-жоғын тексереді. Соңғы нұсқаны Қоғамның арнайы комиссиясы бекітеді.

3. Студенттер үлерінде (жатақханаларда) бос орындардың болуы және оларға қоныстанған адамдар туралы мәліметтер Қоғамның ресми интернет-ресурсында да орналастырылады.

4. Білім алушы студенттерге Студенттер үінен (жатақханалардан) орын беру "жоғары оқу орындарында білім алушыларға жатақхана беру" мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты мен регламентіне және "мемлекеттік білім беру ұйымдарының жатақханаларындағы орындарды бөлу қағидаларын бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы № 66 бұйрығына сәйкес жүргізіледі.

5. Орналастыру процесінің ашықтығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін комиссия отырысының қорытындысы бойынша электрондық кезек негізінде Студенттер үйлеріне (жатақханаға) орналастырылатын білім алушылардың тізімі Қоғамның корпоративтік ақпараттық порталдарына орналастырылуы тиіс. Комиссияның шешімі Студенттер үіне (жатақханаға) орналастыру немес жатақханадан орын беруден бас тарту үшін негіз болып табылады.

10. Қаржы қаражатын тиісінше бөлу

1. Университеттегі қаржылық және бюджеттік рәсімдер университет қызметінің тиімділігін арттыруға, ашықтық пен қолжетімділікке бағытталған. Даму жоспарлары, Қаржылық Есептілік және даму жоспарының орындалуы бойынша есептер университеттің ресми сайтында, сондай-ақ ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің Ақпараттық-есептеу орталығының порталында орналастырылады.

2. Университеттің қаржы қаражатын бөлу халықаралық стандарттардың, ҚР қолданыстағы заңнамасының белгіленген талаптарына және штат саны,

жалақы және тауарлар-материалдық құндылықтарды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу бойынша қабылданған нормативтерге сәйкес жүргізіледі.

3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау және тауарлар - материалдық құндылықтарды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған шығыстарды жоспарлау үшін университетте «Гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру қаражатынан жүзеге асырылатын ғылыми зерттеулер жүргізу үшін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді сатып алу жөнінде» жөніндегі Комиссия құрылады, оған университеттің құрылымдық бөлімшелерінен тауарлар - материалдық құндылықтарды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған өтінімдерді қарау өкілеттігі жүктеледі.

4. Университет жүргізген барлық қаржылық операциялар университетте қабылданған қаржылық есептіліктің, есепке алу және салық саясатының халықаралық стандарттарына сәйкес толық және дәл есепке алуға және тіркеуге жатады.

5. Қаржы операцияларын (*төлем құжаттарын*) жүргізуді университет Басқарма Төрағасы – Ректоры мақұлдайды, қаржы-есеп айырысу құжаттарына қол қоюға және банк шоттары бойынша операцияларды жүзеге асыруға құқығы бар қаржы директоры мен бас бухгалтер келіседі.

6. Жыл сайын тәуелсіз аудиторлық ұйымдармен университеттің қаржылық қызметіне аудит және аудит жүргізу ережелеріне сәйкес арнайы мақсаттағы аудит жүргізіледі.

11. Гранттарды бөлудің ашықтығы

1. Университетте білім беру саласындағы мемлекеттік саясат қағидаттарына сәйкес қолданыстағы заңнама шеңберінде гранттарды бөлудің ашықтығы қамтамасыз етілген:

- 1) сапалы білім алу құқықтарының теңдігі; ;
- 2) білім беру жүйесін дамытудың басымдығы;
- 3) әрбір адамның зияткерлік дамуын, психофизиологиялық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, халық үшін барлық деңгейдегі білімнің қолжетімділігі;
- 4) білім берудің зайырлы, гуманистік және дамытушылық сипаты, азаматтық және ұлттық құндылықтардың, адам өмірі мен денсаулығының, жеке адамның еркін дамуының басымдығы;
- 5) адам құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу болып табылады;
- 6) жеке тұлғаның білімділігін ынталандыру және дарындылықты дамыту;
- 7) Білім беру деңгейлерінің сабақтастығын қамтамасыз ететін білім беру процесінің үздіксіздігі;
- 8) оқыту, тәрбиелеу және дамыту бірлігі
- 9) білім беруді басқарудың демократиялық сипаты, білім беру жүйесі қызметінің ашықтығы.

2. Бос гранттарды бөлу жөніндегі Конкурс Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің м.а. 2023 жылғы 25 тамыздағы № 443 бұйрығымен бекітілген бакалавр немесе магистр дәрежесін бере отырып, жоғары немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білімге ақы төлеу үшін білім беру грантын беру Қағидаларының 4-тарауына сәйкес қысқы және жазғы сессиядан кейін жылына екі рет өткізіледі. Бос гранттарды бөлу рәсімдерінің ашықтығы қамтамасыз етіледі:

1) гранттарды бөлу саны мен тетіктері бойынша ақпараттың ашықтығы;
 2) ақпаратқа қол жеткізу құқығын бұзғаны үшін Университеттің лауазымды тұлғаларының жауапкершілігін кеңейту және гранттарды өлу кезінде бұзушылықтар үшін пәрменді санкцияларды қолдануды қамтамасыз ету;

3) ақпараттық сұрау салуларды, оларды қарау барысы мен нәтижелерін ведомстволық есепке алу, сондай-ақ гранттарды бөлу мәселелері бойынша онлайн деректерді тұрақты жариялай отырып, тиісті орталықтандырылған статистикалық есепті енгізу;

4) университеттің негізгі деректер базасына (тізілімдеріне) (жеке ақпаратқа және т.б. құқығын ескере отырып), тап айтқанда, оқыту процесінде босаған гранттар тізіліміне ашық онлайн қол жеткізу;

5) комиссия отырысына дейін екі аптадан кешіктірмей университет сайтында алдағы конкурс туралы хабарландыру және босаған гранттар тізімі орналастырылады;

6) бос гранттарға барлық үміткерлердің құжаттарын университет комиссиясы қарайды және ғылыми кеңестің отырысында бекітіледі.

3. Сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жағдайда, жауапты қызметкерлер немесе университеттің жоғары басшылығы тарапынан қысым мен репрессиялық шаралардан гранттарды бөлу кезінде сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаған немесе негізделген болжамдар жасалған персоналды қорғау қамтамасыз етіледі. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің м. а. бұйрығына сілтеме: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2300033345>.

12. Жұмысқа қабылдау

1. Университетте жаңарту үдерістерін қамтамасыз етуге және қызметкерлердің саны мен сапалық құрамын сақтауға бағытталған кадрлық саясат университеттің қажеттіліктері мен ҚР қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Қызметкер мен университеттің еңбек қатынастары ҚР еңбек заңнамасымен реттеледі. Ғылыми-педагогикалық қызметкерлер (ПОҚ, ғылыми қызметкерлер) лауазымдарына орналасу Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының ПОҚ және ғылыми қызметкерлер лауазымдарына конкурстық орналасу қағидаларына сәйкес конкурстық негізде жүзеге асырылады.

3. Персоналды Конкурс, бағалау және аттестаттау мына қағидат бойынша жүзеге асырылады:

1. Бағалау көрсеткіштерін іріктеу-бағалау мақсатын, бағалау өлшемшарттарын, бағалау жиілігін ескеретін көрсеткіштер жүйесі;

2. Біліктілікті бағалау-жарамдылықты бағалау, қызметтің осы түрін орындау үшін қажетті білімді айқындау;

3. Тапсырмалардың орындалуын бағалау-қызмет нәтижелерін бағалау.

4. Бос лауазым болған жағдайда университет қызметінде сыбайлас жемқорлыққа және непотизмге жол бермеу мақсатында университет құжаттарды қабылдау аяқталатын күнге дейін кемінде екі апта бұрын интернет-ресурстарда, оның ішінде рекрутингтік порталдарда конкурс өткізу туралы хабарландыру орналастырады.

5. Байқау келесі кезеңдерден тұрады:

1. Конкурс өткізу туралы хабарландыруды жариялау;

2. Конкурсдық комиссияны құру;

3. Конкурсқа қатысуға ниет білдірген азаматтардан құжаттарды қабылдау;

4. Бос лауазымдарға орналасуға кандидаттардың өтінімдерін карау;

5. Кандидаттармен әңгімелесу өткізу;

6. Конкурс қорытындысын шығару.

Конкурсқа қатысушылар мен кандидаттар өздеріне қатысты бөлігінде конкурстық құжаттармен таныса алады, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен конкурс нәтижелеріне шағымдануға құқылы.

6. Жұмысқа орналастыру кезіндегі конкурстық рәсімдердің ашықтығын қамтамасыз ету үшін мынадай ішкі нормативтік құжаттар әзірленді::

1) ҚР заңнамасына сәйкес университет қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамалары;

2) Университеттің профессор-оқытушылар құрамы мен ғылыми қызметкерлерінің бос лауазымдарына конкурстық орналасу ережелері, олар қызметкерлерді іздеу, конкурс өткізу, бағалау және аттестаттау рәсімдерін реттейді;

3) Университеттің кадрлық саясаты.

12.7. Персоналды іріктеу кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды болдырмау мақсатында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың ішкі саясаты енгізілді:

1) ҚР-дағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына сәйкес Персоналды жұмысқа орналастыру;

2) Жұмысқа қабылдау кезінде жұмыскерді сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл саясатымен уақтылы таныстыру, қажет болған жағдайда-жұмыскердің тиісті оқудан өтуі;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын бұзатын қызметкерлерге тәртіптік шаралар көзделсе;

4) негізсіз жазаға, кемсітушілікке немесе тәртіптік жазалау шараларын қолдануға (қорқытуға, оқшаулауға, лауазымын төмендетуге, жоғарылатуға, ауыстыруға, жұмыстан шығаруға, қорқытуға және қудалауға кедергі келтіруге) жол бермеуден көрінетін қызметкерлердің қауіпсіздігі қамтамасыз етіледі.

13. Қорытынды ережелер

1 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасағаны және сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт талаптарын бұзғаны үшін ауапкершілік.

1) Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың талаптарын сақтау Қоғамның барлық қызметкерлері, профессор-оқытушылар құрамы және білім алушылары үшін міндетті болып табылады.

2) Қоғам қызметкерлері, профессор-оқытушылар құрамы мен білім алушылары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қылмыстық, әкімшілік және тәртіптік жауаптылықта болады.

3) Қоғам қызметкерлері, профессор-оқытушылар құрамы мен білім алушылары сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт талаптарын сақтамағаны немесе тиісінше сақтамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жауаптылықта болады

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт талаптарының сақталуын бақылауды құрылымдық бөлімшелердің басшылары, факультет декандары және университеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі жүзеге асырады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартқа өзгерістер мен толықтырулар «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының заңына және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілеріне сәйкес енгізіледі